

**Projekt Smart logistik - moderní výuka logistiky, registrační číslo projektu
CZ.1.07/1.5.00/34.0110**
Příjemce: Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice, Hlavní 114, 362 63 Dalovice

Autor materiálu: Mgr. Libuše Jarošová
Název materiálu: VY_42_Inovace_02_05_M_Výpočet hodnoty výrazu
Ročník: 3.A
Vzdělávací oblast / téma: M – příprava k maturitě
Datum (období) tvorby: 1.3.2013
Anotace: Materiál slouží jako pomůcka k předmaturitnímu opakování učiva matematiky, resp.k přípravě na přijímací zkoušky na některé druhy VŠ

**Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízeních.
Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.**

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

cvičení k maturitě 5.

Výpočet hodnoty výrazu

Vyjádření neznámé z výrazu

Typový příklad 1

• Pro $x \in \mathbb{R}$, kde $x \neq -0,5$ je dán výraz $1 - \frac{x-1}{1+2x}$

a) Vypočtete hodnotu výrazu pro $x = \frac{1}{4}$

b) Pro kterou hodnotu proměnné x je výraz roven nule?

Řešení

Pro $x=1/4$

$$\frac{-(x-1)}{1+2x} + 1 = 1 - \frac{-3/4}{1+2/4} = 1 + \frac{3/4}{3/2} = 1 + \frac{2}{4} = \frac{3}{2}$$

$$1 - \frac{x-1}{1+2x} = 0$$

$$1 + 2x - x + 1 = 0$$

$$2 + x = 0$$

$$x = -2$$

Typový příklad 2

Je dán výraz $\frac{x^2}{x-1}$ s neznámou $x \in R$.

Jaká je hodnota výrazu pro $x = \sqrt{3} - 1$

a) 3

b) 2,5

c) $-0,3 - \sqrt{2}$

d) -2

Řešení

$$x^2 * \frac{1}{x-1} = \frac{(\sqrt{3}-1)^2}{(\sqrt{3}-1)-1} = \frac{3-2\sqrt{3}+1}{\sqrt{3}-2} = \frac{2*(2-\sqrt{3})}{-(2-\sqrt{3})}$$
$$= -2$$

Za D je správně.

Typový příklad 3

- Pro $y \neq 0$ a $m \in \mathbb{N}$ platí vztah :

$$m = \frac{m}{y} - 3$$

Pro veličinu y platí :

a) $y = 2 - 3m$

b) $y = \frac{m}{m+3}$

c) $y = my + 3$

d) $y = \frac{m+3}{m}$

Řešení :

$$m = \frac{m}{y} - 3$$

$$my = m - 3y$$

$$my + 3y = m$$

$$y * (m + 3) = m$$

$$y = \frac{m}{m+3}$$

Za B je správně.

Seznam použité literatury a pramenů:

Objekty, použité k vytvoření materiálu, jsou vlastní originální tvorbou autora, nebo pocházejí z veřejně dostupných databází pro procvičování matematických úloh.

Mgr. Libuše Jarošová
SOŠ logistická a SOU Dalovice
jméno@logistickaskola.cz
Měsíc rok